

§ 337

Lausunto tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksesta

HEL 2017-005026 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksen kohdista 1.1. - 4.14 seuraavan lausunnon:

1.1 Tarkastuslautakunnan vuonna 2015 antamien suositusten vaikuttavuuden arviointi

Arviointikertomuksen tämän kohdan johtopäätöksissä todetaan, että tarkastuslautakunnan suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on lähes aina ryhdytty. Vuoden 2015 arviointikertomuksen suosituksista 92 prosenttia oli sellaisia, että toimialoilla oli ryhdytty joko osittain tai kokonaan suosituksen mukaisiin toimenpiteisiin. Toimenpiteiden vaikutuksia on vaikeampi osoittaa, varsinkin lyhyellä aikavälillä.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että arviointikertomuksen suositusten mukaisiin toimenpiteisiin on pääsääntöisesti ryhdytty. Kaupunginhallitus toteaa, että tarkastuslautakunnan suositusten mukaiset toimenpiteet ja niiden vaikutusten todentaminen tulee ottaa tiiviisti osaksi toiminnan ja talouden johtamista ja suunnittelua. Suositusten mukaiset toimenpiteet tulee suorittaa siten, että toimenpiteen vaikuttavuus on todennettavissa parhaalla mahdollisella tavalla. Mikäli tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen mukaisiin suosituksiin ei voida ryhtyä, on se perusteltava.

2.1 Sitovien toiminnan tavoitteiden arviointi

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- esittää konsernijaostolle tytäryhteisöjen sitovien tavoitteiden toteumatiedot samalla tarkkuustasolla kuin ne esitetään tilinpäätöksessä.
- jatkossa ottaa huomioon, että hankesuunnitelman mukainen toteutuminen edellyttää sekä budjetissa että aikataulussa pysymistä.

Kaupunginhallitus toteaa, että voimassa olevan konserniohjeen mukaan kaupunginvaltuusto asettaa talousarviossa markkinaehtoisesti toimiville tytäryhteisöille sekä muille kaupungin merkittävimmille tytäryhteisöille taloudellisia ja/tai toiminnallisia tavoitteita, joilla pyritään varmistamaan, että yhteisöjen toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Asetettavilla tavoitteilla pyritään myös varmistamaan kaupungin omistaja-arvon kehittyminen ja suojaaminen.

Konserniohjeen mukaan tytäryhteisöihin kohdistuvan seurannan ja raportoinnin tarkoituksena on antaa konsernijohtolle ja kaupunginkanslialle edellytykset johtaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa, seurata tytäryhteisökohtaisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja omistaja-arvon kehittymistä sekä arvioida tytäryhteisöjen asemaa osana kaupunkikonsernia. Seurannan ja raportoinnin avulla varmistetaan osaltaan myös kaupungin luottamushenkilöiden tiedonsaanti tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta.

Tytäryhteisöt raportoivat kaupungille toimintansa ja taloutensa kehitymisestä, niihin liittyvistä riskeistä sekä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta kaupunginkanslian antamien ohjeiden ja aikataulujen mukaisesti. Tytäryhteisöjen on lisäksi raportoitava konsernijohtolle ja kaupunginkanslialle erikseen, mikäli niiden toiminta ei vastaa oletettua kehitystä.

Tytäryhteisöt raportoivat osana raportointiaan myös niille mahdollisesti asetettujen talousarviotavoitteiden toteutumisesta tai toteutumatta jäämisestä. Tilinpäätösraportoinnin yhteydessä tytäryhteisöt toimittavat tarvittavan dokumentaation tavoitteiden toteutumisen arvioimiseksi. Toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista tytäryhteisöjen on annettava selvitys siten, että selvitykset voidaan käsitellä kaupunginvaltuustossa ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa.

Kaupunginhallitus toteaa, että jatkossa tytäryhteisöjen sitovien tavoitteiden toteumatiedot esitetään kaupunginhallituksen konsernijaostolle samalla tarkkuustasolla kuin ne esitetään tilinpäätöksessä.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin talousarvioissa on viime vuosina asetettu yksittäisille tytäryhteisöille tavoitteita, joissa edellytetään tiettyjen hankkeiden toteuttamista suunnitelmien mukaan. Suunnitelmien mukainen toteutus tarkoittaa sekä aikataulua että kustannuksia. Talousarviossa ei kuitenkaan ole edellytetty nimenomaan hankesuunnitelmien mukaista toteutusta.

Suurissa, pitkäkestoisissa hankkeissa on tavanomaista, että hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen tehdään vielä tarkempaa suunnittelua ja kustannuslaskentaa ennen hankkeen rakennustöiden käynnistämistä. Esimerkiksi hankesuunnittelun aikana määritetty toteutusaikataulu on arvio, johon vaikuttavat myös muun muassa markkinatilanne ja sen vaikutus työvoiman sekä rakennusmateriaalien saatavuuteen. Näissä tilanteissa hankkeen talousarviotavoitteeksi asetettua suunnitelman mukaista toteutusta on tarkoituksenmukaista arvioida hankesuunnitelmaa pidemmälle vietyjen ja tarkempien toteutussuunnitelmien perusteella.

3.1 Talousarvion ja strategian taloustavoitteiden toteutuminen ja 3.2 Talouden tunnuslukujen kehitys

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen 2017 johtopäätöksissä todetaan, että kaupungin talous on tilinpäätöksen 2017 mukaan vahvalla pohjalla. Pitkäaikaisen velan määrä on hyvän verotulokehityksen ansiosta saatu emokaupungissa hieman laskemaan korkeasta investointitasosta huolimatta. Myös menokasvu on pysynyt maltillisena, vaikkei strategiaohjelman mukaista tuottavuustavoitetta saavutettu.

Arviointikertomuksessa kiinnitetään huomiota kaupungin tulevaan rahoituspohjaan ja tehtäväkenttään liittyvään epävarmuuteen, koska meillä on olevaan sote- ja maakuntauudistukseen liittyviä eduskunnan päätöksiä ei ole vielä tehty. Toteutuessaan uudistuksen vaikutukset Helsingin kaupungin talouteen ovat merkittävät.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan arvioon kaupungin talouden tilanteesta sekä siihen, että suunnitteilla oleva sote- ja maakuntauudistus aiheuttaa kaupungin tulevien vuosien talouteen poikkeuksellista epävarmuutta. Kaupunginhallitus toteaa, että sote- ja maakuntauudistuksen toteutuessa kaupungin talouteen kohdistuu merkittävää painetta pitkällä aikavälillä ja tämän takia kaupungin taloutta on suunniteltava erityisen tarkasti ja varauduttava maltilliseen menokasvuun.

4.1 Henkilöstön työhyvinvointi ja sairauspoissaolojen hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee yhteistyössä toimialojen kanssa

- kehittää työyhteisötasolle ulottuvia kannustimia osatyökykyisten palkkaamiseksi ja työssä jatkamisen tukemiseksi.

Kaupunginkanslian tulee yhteistyössä Työterveys Helsingin kanssa

- mahdollistaa sairauspoissaolojen diagnoositietojen saatavuus työterveyden käyttöön.

Kaupunginkanslian tulee

- kehittää työkykyjohtamisen tukena käytettäviä tietojärjestelmiä kaupunkitasoisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että nykyisen strategiakauden keskeinen työhyvinvoinnin tavoite on ennakoiva työkykyjohtaminen. Esimiehille kehitetään edelleen työkykyjohtamisen työvälineitä. Tavoitteena on puuttua tilanteisiin mahdollisimman varhain, jolloin vaihtoehtoja on huomattavasti enemmän tarjolla työkyvyn tukemiseksi. Olennaista on ottaa aktiivisesti käyttöön korvaavan työn malli, jossa työntekijän työkyvyn hei-

kentyessä tilapäisesti tai osittain henkilölle voidaan räätälöidä työkykyä vastaavaa työtä. Korvaavan työn mallin toteuttaminen edellyttää työyhteisöiltä ja esimiehiltä vaihtoehtoisten työnkuvien rakentamista. Kaupunginkanslia käynnistää yhdessä toimialojen kanssa jo tänä vuonna työpajoja, joissa luodaan vaihtoehtoisia työnkuvia tilanteisiin, joissa henkilö on tilapäisesti osatyökykyinen. Samalla pohditaan kannusteita, jotta korvaavan työn käytäntö saadaan osaksi työyhteisöjen arkea.

Työterveys Helsingillä on toiveena saada mahdollisimman kattavasti Helsingin kaupungin henkilöstön sairauspoissaoloihin liittyvää tietoa henkilöstön työkyvyn tukemiseksi. Tietoa tarvitaan henkilöstöriskien hallintaan ja työkykyjohtamisen tueksi. Työkyvyn tukeminen edellyttää lisäksi tiivistä työterveysyhteistyötä esimiesten kanssa, mitä on vahvistettu paljon viime vuosina.

Työterveyshuoltolain mukaan työnantajan on ilmoitettava työntekijän sairauspoissaolosta työterveyshuoltoon viimeistään silloin, kun työntekijän poissaolo on jatkunut 30 päivän ajan viimeisen 12 kk aikana. Tällöin työterveyshuolto saa aikaisintaan diagnoositiedon, ellei henkilö ole käyttänyt aiemmin työterveyshuollon palveluita. Tiedon luovuttaminen työterveyteen perustuu henkilön suostumukseen. Työterveyshuolto ei näin ollen saa tietoa henkilöstön poissaolodiagnooseista 8.–29. poissaolopäivän väliseltä ajanjaksolta, jos sairauspoissaolotodistus on annettu muualta kuin työterveyshuollosta. Alle kahdeksan päivää kestävästä sairauspoissaoloissa diagnoositietoa ei muodostu, koska poissaolosta ei edellytetä todistusta. Vuoden 2019 alussa pääosa kaupungin toimialoista ja liikelaitoksista on siirtynyt uuteen toimintamalliin, jossa henkilöstöltä edellytetään sairauspoissaolotodistus vasta kahdeksanesta päivästä alkaen.

Vuonna 2020 käyttöönotettavaan Hijat-tietojärjestelmän uuteen versioon on mahdollisesti tulossa sairauspoissaolojen diagnoositietojen siirtomahdollisuus, jonka toteutusta joudutaan arvioimaan tietosuojanäkökulmasta. Kaupunki tulee tässä yhteydessä uudistamaan toimintamalliaan. Ei ole tarkoituksenmukaista lähteä rakentamaan sairauspoissaolodiagnoositietojen siirtoon välivaiheen toimintatapaa tulevalle 1,5 vuoden ajanjaksolle.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että HR-tietojärjestelmien laajempi kehittäminen on edistymässä ja vuonna 2019 on suunnitelmien mukaan tulossa käyttöön uusi rekrytointijärjestelmä sekä tietojärjestelmä osaamisen hallintaan, tulos- ja kehityskeskustelujen ja varhaisten tuen keskustelujen rekisteröintiin sekä tehtävän vaatavuuden arviointiin. Kaupungin henkilöstötietojärjestelmän Hijatin uusi versio otetaan käyttöön vuonna 2020. Sen myötä saadaan välineitä myös työkykyjohtamisen tueksi. Sähköisten välineiden saamista henkilöstöjohtamiseen pidetään

erittäin tärkeänä. Nykyiset pääosin manuaaliset käytännöt vievät aikaa, tuottavat tietoa viiveellä ja ovat virheatliita.

4.2 Hankintojen ohjaus

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee

- liittää eettisten periaatteiden käsittely osaksi hankintakoulutuksia.
- liittää sisäinen valvonta ja riskienhallinta osaksi esimieskoulutuksia.

Kaupunginkanslian ja toimialojen tulee

- vahvistaa ja yhtenäistää toimialojen hankintatoimintaa ja luoda toimialoille selkeät ohjeet.
- parantaa hankintoihin ja eettisiin periaatteisiin liittyvän ohjeistuksen löydettävyyttä.
- varmistaa, että työntekijöillä on mahdollisuus tuoda esiin väärinkäytösepäilyjä.

Kaupunginhallitus toteaa, että jatkossa esimies- ja hankintakoulutuksien suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan eettiset periaatteet sekä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat kohdat paremmin.

Toimialojen hankintatoimintaa tullaan vahvistamaan ja yhtenäistämään hankintojen ohjausryhmän työn ja hankintaa koskevien ohjeiden kautta. Hankintojen ohjausryhmässä käsitellään kaupungin hankintojen näkökulmasta keskeisiä teemoja ja sovitaan yhteisistä toiminnan tavoista. Riittävä ja oikeanlainen resursointi ja sen kautta hankintaosaamisen varmistaminen on tässä tärkeää. Sekä toimialojen että keskushallinnon on osaltaan pidettävä resursoinnista huolta.

Kanslian, muun keskushallinnon ja toimialojen välistä työnjakoa hankinnoissa tarkennetaan edelleen. Hankintaa koskevien ohjeiden sisältöä ja käytettävyyttä tullaan kehittämään. Hankintoihin liittyvää ohjekokonaisuutta selkeytetään ja tiivistetään, ja sen löydettävyyttä parannetaan Helmi-intran hankintasisältöjä uudistamalla. Helsingin kaupungin eettiset periaatteet päivitetään. Päivityksen jälkeen eettisten periaatteiden löydettävyyys varmistetaan sekä Helmi-Intrassa että hel.fi-sivustolla.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että työntekijöiden mahdollisuus tuoda esiin väärinkäytöksiä varmistetaan toimivin ja avoimin johtamiskäytännöin keskushallinnossa ja toimialoilla. Asiasta on tehty valtuustoaloite, jonka yhteydessä asiaa selvitetään tarkemmin. Valtuustoaloitteen määräaika on 28.11.2018.

4.3 Toimitilojen käytön tehostaminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee

- asettaa selkeät, velvoittavat tavoitteet toimitilojen käytön tehostamiseksi tulevassa kiinteistöstrategiassa.
- parantaa tilankäytön tilastointia ja seurantaa siten, että tilamäärästä ja tilatyypeistä on saatavilla vertailukelpoinen tieto, jotta myös toimitilojen tehokkuutta voidaan seurata.

Kaupunginhallitus toteaa, että kiinteistöstrategiassa on tarkoitus asettaa tavoitteita myös tilankäytön tehokkuudelle siten, että tilat mahdollisesti tuottaa palvelua kokonaiskustannuksiltaan mahdollisimman edullisesti ja riittävän laadukkaasti. Kiinteistöstrategian toteuttamista varten on tarkoituksenmukaista myös kehittää seurantaa ja tilastointia mm. parantamalla tietojärjestelmiä.

4.4 Helsingin kaupungin asunnot Oy:n omistajaohjaus

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- omistajaohjauksen selkeyden kannalta olisi parempi, että konserniin kuuluvat kaupunginhallituksen tai sen konsernijaoston jäsenet, pormestari ja viranhaltijat eivät toimisi tytäryhteisöjen johdossa.

Kaupunginkanslian tulee

- valmistella konserniohjeen päivitys ottamaan huomioon aiempaa tiukempi esteellisyys sääntely.

Kaupunginhallitus toteaa, että kuntalain (410/2015) 97 §:ssä säädetään valtuutetun, muun luottamushenkilön, tilintarkastajan sekä kunnan viranhaltijan ja työntekijän esteellisyydestä. Kuntalaissa viitataan osaltaan hallintolain (434/2006) 27–30 §:iin.

Kuntien tytäryhteisöjen hallituksen tai vastaavan toimielimen jäsenyyteen liittynyt esteellisyyttä rajoittanut poikkeussäännös poistettiin 1.6.2017 alkaen. Yhteisön tai säätiön hallituksen tai muun lain tarkoittaman toimielimen jäsenenä tai toimitusjohtajana toimiva luottamushenkilö, viranhaltija ja työntekijä ei voi enää osallistua kuntakonserniin kuuluvaa yhteisöä ja säätiötä sekä kuntayhtymää ja liikelaitosta koskevien asioiden käsittelyyn kunnassa. Sääntelyn muuttuminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö luottamushenkilö tai johtava viranhaltija voisi toimia kuntayhtiön hallituksen jäsenenä.

Voimassa olevan konserniohjeen mukaisesti kaupungin tytäryhteisöjen osalta varmistetaan muun muassa hallituksen riippumattomuus. Riippumattomuuden arvioiminen pitää sisällään kulloinkin voimassa olevien

esteellisyssäännösten huomioon ottamisen. Kaupunki ottaa hallituksen jäseniä nimitessään huomioon sen, että kaupungin konsernijohto on pystyttävä suorittamaan tarkoituksenmukaisella tavalla sille kuuluvat seuranta- ja valvontatehtävät. Kuten arviointikertomuksessa todetaan, mikäli hallituksen jäsenyys aiheuttaa siinä määrin esteellisyystilanteita, että viran tai luottamustoimen hoitaminen kaupungilla vaikeutuu, harkitaan, onko henkilön tarkoituksenmukaista jatkaa kyseisessä asemassa yhtiössä. Kuntalain mukaista esteellisyyttä arvioidaan kuitenkin tapauskohtaisesti, eikä juridista tai periaatteellista estettä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden jäsenyydelle tytäryhteisöjen hallituksessa ole, kunhan esteellisyssääntelyä noudatetaan.

Kaupungin vahvan ja aktiivisen omistajaohjauksen kannalta on tärkeää, että tytäryhtiöiden hallituksissa on henkilöitä, joilla on hyvä käsitys siitä, mitä kaupunki omistajana haluaa ja millaisia yleisiä intressejä kaupungilla on. Emokaupungin konsernijohto jäsen edistää tytäryhteisössä emokaupungin ja sitä kautta koko kaupunkikonsernin etua. Konserniintressin edistämiseen liittyvät perusteet puoltavat sitä, että konsernijohtoon kuuluvan henkilön osallistumista kaupungin tytäryhtiön hallitukseen ei ole pidettävä periaatteellisesti ja kategorisesti ongelmallisena.

Kaupunginhallitus toteaa, että hallituksen jäsenten nimittämisen yhteydessä on arvioitu myös riippumattomuuteen liittyviä näkökohtia ja päädytty harkinnan perusteella siihen, että nykyinen toimintamalli on konserniohjauksen ja kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumisen edistämisen kannalta tarkoituksenmukainen. Konserniohjeen muuttamiselle ei ole tältä osin tarvetta, mutta jos jatkossa käy esteellisyyssysteemien tai muiden syiden vuoksi ilmeiseksi, että nykyisiin konserniohjauksen menettelytapoihin on tarpeen tehdä muutoksia, valmistellaan kaupunginvaltuuston päätettäväksi tarvittavat konserniohjeen päivitykset.

4.5 Asunnottomuuden vähentäminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian, kaupunkiympäristön toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan tulee yhteistyössä

- laatia yhteinen suunnitelma asunnottomuuden vähentämiseksi ja kiinnittää huomiota erityisesti nuorten ja maahanmuuttajien asunnottomuuteen. Suunnitelmassa tulee ottaa huomioon mahdollinen tuleva soteja maakuntauudistus.
- suunnitella keinoja tilapäisesti tuttavien tai sukulaisten luona asuvien asunnottomien tavoittamiseksi ja palveluiden piiriin saattamiseksi.

Kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan tulee

- varmistaa asuntopolitiikassa kohtuuhintainen vuokra-asuntotuotanto.

Sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- varmistaa asumisneuvontatoiminnan riittävyys kasvavaan asiakasmäärään nähden.

Kaupunginhallitus toteaa, että asunnottomuuden hoito on ollut asuntopolitiikan painopisteenä Helsingissä pitkään. Paavo I ja II -ohjelmien aikaan muutettiin merkittävä määrä majoitustoimintaa harjoittavia asuntoiloita vuokraperusteisiksi asumisyksiköiksi. Tämän muutosprosessin aikana pystyttiin erityisesti huolehtimaan pitkäaikaisasunnottomien elinolojen parantamisesta. Tämän seurauksena erityisesti pitkäaikaisasunnottomuutta on pystytty merkittävästi vähentämään. Ohjelmien tavoitteena on ollut sekä puolittaa että pysyvästi poistaa pitkäaikaisasunnottomuus. Tavoite on erittäin kunnianhimoinen. Asunnottomuuteen liittyy tyypillisesti sekä puutteelliset asuinolot että usein terveydellisiä ja elämänhallintaa liittyviä haasteita. Tällöin asunnon järjestämisen lisäksi tulee huolehtia riittävästä sosiaali- ja terveyspalveluista.

Asunnottomuuden tilastoinnista on vastannut Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus, ARA. ARA:n asuntomarkkinaselvityksen mukaan asunnottomien lukumäärä on kasvanut vuodesta 2008, mutta samoin on koko Helsingin väestö kasvanut. Vuonna 2008 Helsingin väkiluku oli 568 531 ja yksinäisten asunnottomien (3150 hlö) osuus oli 0,55 % koko väestöstä. Vuonna 2017 Helsingin väkiluku oli 635 181 ja yksinäisten asunnottomien (3500 hlö) osuus oli 0,55 %. Yksinäisten asunnottomien määrä on siis pysynyt suhteellisesti samana.

On vaikea sanoa, mikä osuus asunnottomien lukumäärän kasvusta vuosina 2008–2016 on johtunut nuorten ja maahanmuuttajien osuuden kasvusta, sillä näiden ryhmien asunnottomuutta on tilastoitu erikseen vasta vuodesta 2013 (nuoret) ja 2015 (maahanmuuttajat). Yhteenlaskettu asunnottomien määrä on laskenut Helsingissä kolmen viime vuoden ajan, jolloin ARA:n selvityksissä on ollut saatavilla asunnottomien lukumäärä yhteensä (yksinäiset asunnottomat sekä asunnottomien perheiden henkilöt).

Aiemmin Helsingin asunnottomien tilastoinnin perusteena käytettiin toimeentulotuen saajia, jotka oli merkitty asiakastietojärjestelmään asunnottomiksi. Tätä on täydennetty kaupungin asunnonvälityksen hakijarekisterin tiedoilla. Toimeentulotuen siirtyessä Kelan hoidettavaksi ei samankaltaista vuosivertailua voida enää tehdä. Kelalla asunnottomuus ei ole ollut samalla tavalla kiinnostuksen kohteena kuin aikaisemmin kaupungilla. Kelan tilastoinnin perusteella ei ole mahdollista tehdä vertailua edellisvuoteen, joten asunnottomuuden kehitystä on vaikea ar-

vioida luotettavasti. ARA ja Kela ovat nyt käynnistäneet toimeentulotukilomakkeen kehittämisen siten, että se palvelisi paremmin myös asunnottomuuden tilastoinnissa.

Kaupunginkanslian, sosiaali- ja terveystoimen sekä kaupunkiympäristön toimialojen välillä on tehty yhteistyötä erityisryhmien asuntoasioiden selkiinnyttämiseksi. Yhteistyössä on selvitetty erityisryhmien asuntotilannetta, kriisimajoittamista sekä välivuokrausmenettelyä. Näiden erillisten työryhmien lisäksi yhteistyössä arvioidaan uudishankkeiden sekä tukiasuntojen tarvetta.

Sote- ja maakuntauudistuksen yhteydessä on arvioitu kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä sosiaali- ja terveystoimen käytössä olevien toimitilojen ja asuntojen tilannetta. Sote- ja maakuntauudistuksen päätösten jälkeen voidaan valmistautua uudistuksen jälkeiseen tilanteeseen ja sopia riittävät yhteistyökäytännöt, jotta voidaan varmistaa asumispalveluja tarvitsevien helsinkiläisten palvelut.

Kaupunginhallitus toteaa, että tilapäisesti sukulaisten ja tuttavien luona asuvien asunnottomien tavoittaminen on tärkeää mutta haasteellista. Kireän asuntomarkkinan alueella, jossa tyhjiä asuntoja ei käytännöstä ole, on vaikeampi varmistaa asumisen jatkuvuus asunnon vaihtotilanteissa. Tällöin tilapäisasumisen määrä kasvaa. Lyhytaikainen tilapäinen asunnottomuus esimerkiksi nuorten osalta ei välttämättä ole kriittinen vaihe nuoren elämässä, mutta kroonistuessa asunnottomuudesta tulee hyvinvoinnin este. Asunnottomuuden hoitamisessa tulee jatkuvasti arvioida asunnottomuuden luonne ja huolehtia, että kaupungissa on erilaisia asumisen vaihtoehtoja eri elämäntilanteisiin. Parhaiten asunnottomuuden poistamiseen vaikutetaan huolehtimalla riittävästä asuntotuotannosta ja erityisesti kohtuuhintaisesta vuokratuotannosta.

Kaupunginhallitus toteaa, että kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon varmistaminen on yksi keskeisistä asuntopoliittisista tavoitteista Helsingissä. Kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala tekevät säännöllistä yhteistyötä asuntotuotantotilanteen seuraamiseksi sekä erityisesti asuntotonttien luovutusprosessin aikana. Asuntotonttien luovutusprosessissa käydään yhdessä läpi sekä rakenteilla olevien asuntojen että varattujen tonttien hallintamuotojakaumat. Suurten projektialueiden osalta tontinluovutusvaiheessa hallintamuotojen osalta arvioidaan alueen kokonaistilanne ja valmistellaan tontinluovutukset siten, että lopputilanteessa alueen asuntojen hallinta- ja rahoitusmuotojakama on AM-ohjelman linjausten mukainen. Asuinalueita täydennysrakennettaessa tehdään alueelle kokonaistarkastelu ja pyritään tarvittaessa monipuolistamaan alueen nykyistä hallinta- ja rahoitusmuotojakamaa. Vuonna 2017 aloitettiin 1 483 ARA-asunnon rakentaminen ja vastaavasti asuntoja valmistui 1 129. Aloitettujen asuntojen osalta

ARA-vuokra-asuntojen osuus koko tuotannosta oli 29,2 % ja valmistuneista 23,1 %.

Kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon haasteena on tällä hetkellä, että rakennuttajat saavat hyvin vähän tai eivät ollenkaan urakkatarjouksia hankkeisiinsa. Tällaisessa tilanteessa, kun asuntohankkeita on hyvin paljon rakenteilla, on haasteena myös hintojen nouseminen ja osa tarjouksista on ollut niin kalliita, että valtion Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ei ole hyväksynyt hankkeiden aloittamista.

Kaupunginhallitus toteaa lisäksi, että korkea asuntotuotantomäärä helpottaa asuntotilannetta Helsingissä parhaiten ja siten myös asunnottomien ja asunnottomuusuhan alla asuvien tilannetta. Helsingissä on muutaman vuoden aikana pystytty nostamaan kokonaistuotantomäärä liki 5 000 asunnon tasolle. Jotta päästäisiin uuden kaupunkistrategian asettamalle tasolle ensi vuonna, tulee rakennusalan kapasiteetin kasvaa merkittävästi nykyisestä Helsingissä.

4.6 Tavoitteena Suomen yritysmyönteisin kaupunki

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian tulee yhteistyössä toimialojen kanssa

- luoda toimintamalli elinkeinopoliittisesti merkittävimpien yritysasiakkuuksien hallintaan.
- lisätä yrityksiin kohdistuvaa viestintää.

Kaupunginkanslian elinkeino-osaston tulee

- varmistaa, että viranhaltijoiden ongelmallisista kaksoisrooleista luovutaan.
- varmistaa, että yrityspalvelujen yhteistyöstä Helsingin Uusyrityskeskus ry:n kanssa laaditaan kirjallinen sopimus.

Kaupunginhallitus toteaa, että elinkeino-osasto tekee jatkuvaa ja tiivistä yhteistyötä helsinkiläisten yritysten kanssa. Osana tätä on vuonna 2016 toteutettu merkittävimmille helsinkiläisille yrityksille suunnattu laaja kysely Helsingin kaupungin elinkeinoympäristöstä ja yritysmyönteisyydestä. Kysely tullaan toistamaan säännöllisesti. Lisäksi elinkeino-osasto toteuttaa vuosittain sekä teema- että toimialakohtaisia seminaareja ja yhteistyötilaisuuksia. Näihin on ollut kutsuttuna suuri joukko Helsingin merkittävimpiä yrityksiä.

Elinkeino-osasto ja kaupunkiympäristötoimiala ovat 2018 sopineet yhteisen toimintamallin keskeisimpien yritysasiakkaiden palvelemiseksi sijoittumis-, tontti- ja kaava-asioissa. Matkailualan ja merellisen Helsingin osalta on parhaillaan käynnissä uusien yhteistyö- ja vuorovaikutusmal-

lien rakentaminen näiden alojen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi kehitetään toimintamalleja ja käytäntöjä sille, miten yritykset pääsevät jatkossa entistä sujuvammin kaupungin tarjoamiin kehitys- ja kokeiluympäristöalustoihin. Elinkeino-osaston ja yritysten jatkuvaa yhteistyötä ja vuorovaikutusta tullaan 2018 alkaen tiivistämään myös rekrytoitavien uusien yritysluotsien avulla osana kaupunkitasoista osallisuusmallia.

Varsinainen yritysasiakkuuksien hallinta, tarkastuslautakunnan esittämässä laajuudessa, edellyttäisi kuitenkin kaupunki- tai kaupunkikonsernitason CRM-järjestelmän synnyttämistä ja kaikkien toimialojen asiakkuusprosessien kytkemistä sen osaksi. Tämän synnyttäminen on mahdollista uuden toimialamallin myötä, mutta edellyttää mittakaavaltaan erittäin merkittävää ja poikkihallinnollista ICT- ja prosessikehittämiprojektia.

Elinkeino-osastolla on kiinnitetty erityistä huomiota esteellisyystilanteiden ennaltaehkäisemiseen ja esteellisyden huomiointiin päätöksenteossa sekä huomioimalla viranhaltijan esteellisyys jo asian valmisteluvaiheessa.

Arviointikertomuksessa todettu mahdollinen esteellisyys ja kaksoisrooli, jossa kaupunginkanslian elinkeino-osaston yrityspalvelut-yksikön päällikkö on toiminut myös HUK ry:n toimitusjohtajana, on ratkaistu. Tässä tapauksessa on arvioinnin jälkeen päädytty siihen, että yrityspalvelut-yksikön päällikkö ei enää toimi HUK ry:n puheenjohtajana huhtikuusta 2018 alkaen.

Elinkeinojohtajan ja muiden konserniyhtiöissä toimivien viranhaltijoiden päätöksenteossa ja osallistumisessa päätöksentekoon huomioidaan konserni- ja tytäryhtiöitä koskevat, kuntalain muutokseen liittyvät esteellisyysäännökset. Lisäksi osaston viranhaltijoita ja valmistelijoita on ohjeistettu sijaistusjärjestelyjen käyttöön tarvittaessa. Valmisteluprosesseja on kehitetty esteellisyystilanteiden ehkäisemiseksi kaikessa valmistelussa ja päätöksenteossa, mukaan lukien toimielimen esitysluonnosten käsittelyssä.

Muuten mahdollisissa kaksoisrooleissa elinkeino-osastolla noudatetaan oikeuspalveluiden antamia yhteisöjäävitilanteita koskevia ohjeita. Tarvittaessa oikeuspalveluita pyydetään arvioimaan mahdollinen jääviys tapauskohtaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että elinkeino-osasto on yhdessä oikeuspalveluiden kanssa käynnistänyt Helsingin kaupungin ja Helsingin Uusyrittäjäkeskus ry:n välisen sopimuksen valmistelun.

4.7 Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee

- kehittää lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksista tiedottamista muun muassa kouluissa, nuorisotaloissa ja sähköisissä palveluissa.
- selvittää keinoja edistää käytettyjen harrastusvälineiden kierrätystä, jotta välineiden hinta ei muodostuisi harrastamisen esteeksi. Varmistaa lasten ja nuorten liikuntapalveluiden resursointi ja nykyisen laajuinen maksuttomuus.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- varmistaa koulutilojen saatavuus lasten ja nuorten harrastustoimintaan.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien tiedottamisessa on kehitettävää.

Kaupunginhallitus toteaa, että liikuntaseurojen avustusten myöntämisperusteet on uudistettu siten, että painopiste on ollut lasten ja nuorten liikunnan tukemisessa. Kaupungin tarjoamat liikuntapaikat ovat nykyisin joko täysin maksuttomia tai voimakkaasti subventoituja. Uusia vapaassa käytössä olevia monikäyttöisiä lähiliikuntapaikkoja rakennetaan koulujen ja päiväkotien pihuille, puistoihin ja liikuntapaikoille kaupungin muiden toimijoiden kanssa. Uimahallit, kuntosalit ja tekojääradat ovat pääsymaksuiltaan edullisia ja monille asiakasryhmille kuten opiskelijoille ja 7–17-vuotiaille lapsille ja nuorille myönnetään lisäksi alennuslippuja. Myös edullisia sarja- ja kausilippuja on käytössä.

Liikuntapalveluiden tuottamistapoihin toi muutoksia koulujen noin 170 sisäliikuntatilan iltat-, viikonloppu- ja loma-aikojen käytön varaustoiminnan ja hallinnon siirto kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelukokonaisuudelle 1.6.2017 alkaen. Tilojen siirron tavoitteena on saada tilat tehokkaampaan käyttöön ja tilojen käyttövuorojen jako mahdollisimman oikeudenmukaiseksi.

4.8 Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen ammatillisessa peruskoulutuksessa

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- lisätä ja helpottaa osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen käytäntöjä esimerkiksi seinätöntä työpajatoimintaa laajentamalla.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti Helsingissä toteutuu koulutustakuu: perusopetuksen jälkeen kaikki saavat opiskelupaikan lukiosta tai ammatillisesta koulutuksesta. Helsingin tavoit-

teena on, että toisen asteen läpäisyaste myös paranee selvästi. Kaupungissa huolehditaan siitä, että koulutus tavoittaa paremmin ilman toisen asteen tutkintoa olevat nuoret aikuiset. Pedagogiikka ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon tukea tarvitsevien ja hyvin edistyvien tarpeet.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että Stadin aikuisopistossa toimii maahanmuuttajien osaamiskeskus, jonka palveluissa keskitytään maahanmuuttajien osaamisen kartoittamiseen, sosiaaliseen kuntoutukseen, kielikoulutukseen, ammatillisiin työpajoihin sekä työelämävalmennukseen. Tavoitteena on maahanmuuttajien osaamisen lisääminen ja nopea työllistyminen.

4.9 Oppisopimuskoulutukselle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- vahvistaa oppisopimuksen tukipalveluja oppisopimushankkeissa havaittujen hyvien käytäntöjen mukaisesti.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti Helsingissä toteutuu koulutustakuu: perusopetuksen jälkeen kaikki saavat opiskelupaikan lukiosta tai ammatillisesta koulutuksesta. Helsingin tavoitteena on, että toisen asteen läpäisyaste myös paranee selvästi. Kaupungissa huolehditaan siitä, että koulutus tavoittaa paremmin ilman toisen asteen tutkintoa olevat nuoret aikuiset. Pedagogiikka ja oppimisen tuki tasoittavat oppimisen eroja ottamalla huomioon tukea tarvitsevien ja hyvin edistyvien tarpeet.

Kaupunginhallitus toteaa, että oppisopimuskoulutusta kehitetään, erityisesti nuorten oppisopimuskoulutusta. Stadin aikuisopiston oppisopimuskoulu on tiivistänyt yhteistyötä yrittäjien ja yrittäjäjärjestöjen kanssa nuorille sopivien työpaikkojen etsimisessä sekä tehostanut oppisopimuskoulutuksen markkinointia. Nuorten oppisopimuskoulutuksessa kehitetään uudenlaisia toimintatapoja oppilaitosten ja työpaikkojen välille, jotta oppisopimuskoulutuksesta tulee joustava väylä työelämään. Oppisopimuskoulutuksessa painotetaan työssäoppimisen, ammattiosaamisen näyttöjen ja opiskelija-arvioinnin kehittämistä.

Kaupunginhallitus toteaa edelleen, että Stadin aikuisopistossa toimii maahanmuuttajien osaamiskeskus, jonka palveluissa keskitytään maahanmuuttajien osaamisen kartoittamiseen, sosiaaliseen kuntoutukseen, kielikoulutukseen, ammatillisiin pajoihin sekä työelämävalmennukseen. Tavoitteena on maahanmuuttajien osaamisen lisääminen ja nopea työllistyminen.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että oppimisen tuen suunnitelma uudistetaan vastaamaan ammatillisen koulutuksen reformilainsäädäntöä. Jokaiselle opiskelijalle tehdään henkilökohtainen osaamisen kehittämisen suunnitelma, johon kirjataan myös opiskelijan saama tuki oppimiseen.

4.10 Suurten investointien hallinta

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen tulee

- panostaa riittävästi hankkeidensa suunnitteluun, jotta hankesuunnitelmien enimmäishintojen korottamiset ja aikatauluylitykset hankkeiden toteuttamisen aikana vähenevät.

Kaupunginkanslian tulee yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen kanssa

- selvittää suurten investointihankkeiden kustannusarvioiden laadintaprosessin ongelmakohdat ja tarvittaessa muuttaa tilahankkeiden käsittelyohjetta.

Kaupunkiympäristön toimialan tulee yhteistyössä kaupunginkanslian kanssa

- ryhtyä toimenpiteisiin kaupungin palkkakilpailukyvyyn parantamiseksi rakennuttamistehtävissä.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunginkanslia on yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan, liikenneliikelaitoksen, Helsingin Sataman ja Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän kanssa valmistellut katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjetta, jonka aikana on mm. määritelty eri suunnitteluvaiheissa tehtävää kustannusohjausta ja hankkeiden taloudellisten vaikutusten arviointia. Lisäksi ohjeessa on kuvattu katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeisiin liittyvät vastuutahot sekä eri tahojen yhteistoimintaa hankkeiden valmistelussa, suunnittelussa ja ohjaamisessa.

Tilahankkeiden käsittelyohjeen päivitystarpeita arvioidaan vuoden 2018 aikana käynnissä olevan kiinteistöstrategian laadinnan yhteydessä.

Tilahankkeiden käsittelyohjeiden ajantasaisuuden varmistamisen lisäksi kaupunkiympäristön toimialan ja liikenneliikelaitoksen tulee kehittää investointihankkeisiin liittyvää toiminnan ohjausta ja suunnittelun laadunvarmistusta.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että kaupungin palkkapolitiikkaa kehitetään vastuullisesti ja kestäväällä pohjalla. Palkan ja palkitsemisen elementit muodostavat monipuolisen kokonaisuuden kaupungilla. Palkko-

jen korottamisen tarpeet arvioidaan perusteellisesti yhteistyössä toimialojen ja liikelaitosten kanssa jo tänä vuonna, kun valmistellaan KVTES:n järjestelyerän toteuttamista. Järjestelyerän kohdentamisesta neuvotellaan henkilöstöjärjestöjen kanssa. Kaupungilla on monia aloja, joissa kilpaillaan työvoimasta yksityisten tai muiden julkisten toimijoiden kanssa. Palkankorotustarpeisiin vaikuttavat myös muut tekijät, kuten muutokset tehtävien vaativuudessa, henkilön työn tuloksellisuus ja suorituskyky. Näistä perusteista neuvotellaan ja muodostetaan yhteistä käsitystä korotusten priorisointitarpeista.

4.11 Asuntotonttien alennettujen vuokrien taloudelliset vaikutukset

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan tulee

- parantaa asuntotonttien maanvuokran määrittelyperiaatteiden läpinäkyvyyttä.
- parantaa tontinvuokrauspäätösten perusteluja siten, että poliittisessa päätöksenteossa on käytettävissä tieto tontin vuosivuokrasta ja subvention määrästä.

Kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian tulee

- parantaa taloudellisten vaikutusten esittämistä maa- ja asuntopolitiikan asiakirjoissa sekä tilinpäätöksessä.

Kaupunginhallitus toteaa, että arviointikertomuksessa on nostettu esille taloudellisten vaikutusten arvioinnin tarpeellisuus päätöksenteon valmistelussa. Syksyllä 2017 hyväksytyn kaupunkistrategian mukaisesti vuoden 2018 aikana tuodaan päätöksentekoon maapoliittiset linjaukset, jotka sisältävät sekä maapoliittisten linjausten kokonaisesityksen että tontinluovutusta koskevat linjaukset.

AM-ohjelman keskeisenä sisältönä ovat olleet maa- ja asuntopolitiittiset tavoitteet. Asuntopolitiikan taloudellisten vaikutusten kokonaisarviointia ei ole ohjelman valmisteluvaiheessa tehty, eikä se siten ole kuulunut myöskään raportoinnin piiriin. Taloudellisten ilmiöiden tarkastelu on koostunut lähinnä asuntojen hinnoissa ja vuokrissa tapahtuneiden muutosten seurannasta sekä asumistukena maksettavien tukien sekä tukijärjestelmässä tapahtuneiden muutosten seurannasta.

Kaupunginhallitus toteaa, että maapolitiikalla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia ja siten niiden näkyväksi tekeminen on oleellista. Yksittäisen tunnusluvun, kuten tontinvuokriin käytettävän subvention, seuraaminen ei kuitenkaan anna kokonaiskuvaa koko asunto- ja maapolitiikan taloudellisista vaikutuksista.

4.12 Liikuntatoimen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tulee

- asettaa kaupunkistrategian lisäksi valmistettavaan liikkumishjelmaan selkeät tavoitteet ja mittarit, joilla liikkumisen tavoitteiden toteutumista voidaan seurata.
- edistää liikunnan harrastusmahdollisuuksien ja liikuntapaikkojen nykyistä tasaisempaa jakautumista Helsingissä.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että valmisteilla olevaan liikkumishjelmaan tulee asettaa selkeät tavoitteet ja mittarit. Kaupunginhallitus toteaa, että ohjelman kärkihankkeena on arki- ja hyötyliikunnan lisääminen sekä palvelujen uudistaminen liikumista edistäviksi. Ohjelmaa toteutetaan muiden toimialojen kanssa sekä laajan kumppanijoukon kanssa. Kaikissa kaupungin palveluissa edistetään ja helpotetaan asukkaiden mahdollisuuksia liikkumiseen ja aktiiviseen ja sosiaaliseen elämään.

Kaupunginhallitus toteaa vielä, että liikuntatoimen investoinnit suunnitellaan alueellisesti tasapainoisesti kaupunginosien väestön tarpeiden perusteella. Liikuntapalveluiden palveluverkko suunnitellaan yhdessä muiden hallintokuntien, kaupunginkonsernin eri toimijoiden, yksityisten liikunta-alan palvelutarjoajien sekä vapaaehtoisten järjestöjen kanssa. Lisäksi on kehitetty vuorovaikutteista suunnittelua, poikkihallinnollista palveluketjua ja liikuntaneuvontaa.

4.13 Terveyden edistäminen Sutjakka stadi -toimenpideohjelman avulla

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkanslian ja sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- järjestää Sutjakka stadi -toimenpideohjelman seuranta osana strategiaohjelman mukaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaointia.

Sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- käynnistää aikuisille matalan kynnyksen painonhallintaryhmiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen, kulttuuri- ja vapaa-ajan ja sosiaali- ja terveystoimialan tulee

- käynnistää Liikkuva koulu -hankkeen tyypistä ja painonhallintaa tukevaa ryhmätoimintaa toisen asteen oppilaitoksissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee

- edistää ravintolatoimikuntien perustamista peruskoulun yläasteella ja toisen asteen oppilaitoksissa.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti on terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyörakenteista valmisteltu ehdotus. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnin ja johtamisen vahvistamiseksi ehdotetaan uutta toimintatapaa, joka nivoo tämän kunnan keskeisen perustehtävän kiinteästi kaupungin johtamisjärjestelmään ja osaksi talouden ja toiminnan suunnittelua. Esityksessä kaupungin hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät verkostot, kuten esimerkiksi Sutjakka Stadi kootaan laajemmaksi HYTE-verkostoksi. Verkostojen keskeiset tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta kootaan osaksi kaupunkiyhteistä hyvinvointisuunnitelmaa ja raportoidaan osana hyvinvointikertomusta. Ensimmäisen hyvinvointisuunnitelman ehdotetaan valmistuvan vuoden 2018 aikana.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala uudistaa ja kehittää palvelujaan vastaamaan paremmin asiakastarpeita. Toimintamallien kehittämisessä painotetaan asiakkaan kannalta toiminnallisia kokonaisuuksia. Tarpeen mukaisten painonhallintaryhmien tai muiden painonhallintaan liittyvien palvelujen kehittäminen on kannatettavaa ja toimialan kehittämistavoitteiden mukaista. Kaupunkistrategian mukaisesti liikkumisen lisääminen on nostettu terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen pilottihankkeeksi kaupunkiyhteisen liikkumisohjelman kautta. Liikkumisohjelmassa linjataan toimenpiteitä eri-ikäisten helsinkiläisten liikkumisen lisäämiseksi.

Kaupunginhallitus yhtyy tarkastuslautakunnan lausuntoon ja toteaa, että ravintolatoimikuntien perustamista tulee edistää perusopetuksen vuosiluokilla 7–10 ja toisella asteella. Kaupunginhallitus painottaa, että tulisi luoda malli koulujen ja toisten asteen oppilaitosten ravintolatoimikuntatoiminnalle tavoitteena lisätä lasten ja nuorten osallisuutta koulu- ja opiskelija-ruokailun sekä ruokakulttuurin kehittämiseksi.

4.14 Saattohoidon riittävyys ja laatu

Tarkastuslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimen kuntoutus-, hoiva- ja sairaalapalveluissa tulee

- kehittää perustason lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan saattohoitotietämystä ja asiantuntemusta sekä yhdenmukaistaa ohjeistusta siten, että hoitolinjausten tekeminen aikaistuu ja saattohoitopäätösten tekeminen ja kirjaaminen on mahdollista oikea-aikaisesti.
- varmistaa saattohoito-osaaminen ostopalveluasumisessa.
- järjestää mahdollisuus lisätä hoitohenkilökuntaa tilapäisesti saattohoitotilanteessa sairaaloihin, monipuolisiin palvelukeskuksiin ja palvelutaloihin. Paikalla tulee jatkuvasti olla hoitaja, jolla on lääkkeen-
nantolupa.

- parantaa psykososiaalisen tuen saatavuutta sekä perustason että erityistason saattohoidossa.
- vahvistaa kotisairaalan resursseja siten, että mahdollisuutta jalkautua kotiin ja eri laitoksiin voidaan lisätä, sillä kuolevan hoitaminen omassa asuinpaikassaan on sekä inhimillisesti että taloudellisesti järkevää.

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunkistrategian mukaisesti ikääntyneiden palveluja kehitetään kokonaisuutena varhaisesta tuesta aina elämän loppuvaiheeseen asti. Sosiaali- ja terveystoimialla kehitetään ikääntyneiden palveluita monipuolinen palvelukeskus -toimintamallin yhteensovitetuilla palveluilla sekä kehittämishankkeessa palvelujen yhdenvertaisuuden parantamiseksi. Kotisairaalan voimavaroja on vuonna 2018 lisätty hoitokokonaisuuksien parantamiseksi ja asiakastarpeisiin vastaamiseksi. Kaupunginhallitus pitää strategian mukaisena ja kannatettavana saattohoito-osaamisen ja asiantuntemuksen lisäämistä eri palveluissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arviointikertomus 2017
- 2 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kaupunginhallitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tarkastuslautakunta pyytää 22.5.2018 mennessä kaupunginhallituksen lausuntoa arviointikertomuksen 2017 kohdista 1.1–4.14.

Tarkastuslautakunta hyväksyi 10.4.2018 (32 §) vuoden 2017 arviointikertomuksen.

Kuntalain (410/2015) 121 § mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Helsingin kaupungin hallin-

14.05.2018

tosäännön 21 luvun 2 §:n mukaan tarkastuslautakunta hankkii arviointikertomuksesta kaupunginhallitukselta ja tarvittaessa muilta kaupungin toimielimiltä lausunnot, jotka toimitetaan valtuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

Arviointikertomus 2017 on esityslistan liitteenä.

Esittelijä toteaa, että tarkastuslautakunnan antamassa arviointikertomuksessa esitetyistä eräistä vuoden 2017 toimintaa koskevista arvioista olisi annettava päätösehdotuksen mukainen lausunto.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Juha Kesänen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36117
juha.kesanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Arviointikertomus 2017
- 2 Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, kaupunginhallitus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta

Päätöshistoria

Tarkastuslautakunta 10.04.2018 § 32

HEL 2017-005026 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointikertomuksen vuodelta 2017 sekä hankkia siitä kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot 22.5.2018 mennessä toimitettaviksi kaupunginvaltuustolle yhdessä arviointikertomuksen kanssa.

03.04.2018 Ehdotuksen mukaan

14.11.2017 Ehdotuksen mukaan

19.06.2017 Ehdotuksen mukaan

14.05.2018

Asia/11

Esittelijä

va. tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Liisa Kähkönen, johtava tuloksellisuustarkastaja, puhelin: 310 36606
liisa.kahkonen(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 03.05.2017 § 48

HEL 2017-005026 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti hyväksyä arviointisuunnitelman vuodelle 2017.

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Pirjo Hakanpää

Lisätiedot

Timo Terävä, arviointipäällikkö, puhelin: 310 43126
timo.terava(a)hel.fi